

Az MKE nyíregyházi vándorgyűlése

Plenáris ülés

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 1976. augusztus 17—19-én Nyíregyházán rendezte meg nyolcadik vándorgyűlését, amelyen az ország minden részéből érkezett, és valamennyi könyvtártípus képviselői csaknem 500 könyvtáros vett részt. A gyűlés napirendjén a „közönségkapcsolatok” (public relations) szerepelt.

Ekler György, az MSZMP Szabolcs-Szatmár megyei Bizottságának titkára és *Kovács Dezső*, az MKE főtitkára nyitotta meg a vándorgyűlést, majd *Papp István*, a Könyvtártudományi és Módszertani Központ igazgatója tartotta meg a plenáris ülés első előadását a *közönségkapcsolat és a kapcsolatszervezés jelentőségéről*. A külföldi példák nyomán fölvetette a kérdést: szükségesnek tartják-e a könyvtárosok, hogy időről időre tájékozódjanak az olvasók igényeiről? A könyvtárosok kényelméhez vagy a használók időbeosztásához kell-e igazodniuk a nyitvatartás óráinak? Meg kell-e ismertetni a tényleges és a lehetséges olvasókat a könyvtár szolgáltatásaival? Kívánatos-e felhasználni a sajtót, a rádiót, a televíziót a könyvtár népszerűsítésére? Egybevége a társadalom tudatában élő könyvtári kép a korszerű könyvtár ismertető jegyeivel, vagy legalább azokkal a szolgáltatásokkal, amelyekre már most is képesek intézményeink? Ha nem, kinek a dolga előmozdítani e kép kedvező irányú változását?

A könyvtárosok száz százalékig kielégítő választ adnának ezekre a kérdésekre. A tettek válasza mégis jócskán eltér a szavakétól. Éppen ezért a vezetőknek például nemcsak a munkatársak jellemzésekor kell elgondolkozniuk azon, hogy a könyvtárosok miképpen is bánnak az olvasóval, hanem nap mint nap érzékeny füllel kell a hangnemre, a modorra, a szakmai színvonalra figyelniük s azonnal fellépniük, hogy a hibákat gyorsan kijavítsák.

Papp István óvott a formalitásoktól is. Szerinte a kapcsolatszervezési tevékenység nem korlátozódhat egy-egy rendezvényre, egy-egy propagandakampányra, néhány klub vagy önképzőkör működtetésére, az alkalmankénti megbeszélésekre stb., hanem át kell hatnia a könyvtár egészét. Minden könyvtári munkafolyamatot és szolgáltatást a közönség szempontjából kell mérlegre tenni. Csakis ezzel a módszerrel valósítható meg, hogy a *könyvtárügy* a könyvtárosok ügyéből a használók, a *társadalom ügyévé váljék*. Ezért van szükség kapcsolatszervezésre — fejezte be nagy tetszéssel fogadott előadását Papp István.

Dr. Marinovich Endre, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság kapcsolatszervezési (public relations) munkabizottságának titkára azokról a feladatokról és formákról tájékoztatott, amelyeket a hatékony kapcsolatszervezési tevékenységnek meg kell valósítania. Az előadást — a szerző távolléte miatt — Moór Márta olvasta fel. Marinovich Endre megállapította, hogy a közönségkapcsolati tevékenység a tájékoztatás és a közvéleményformálás szintézise. E tevékenységrendszeren belül a tájékoztatásnak az a célja, hogy az intézmény iránt bizalmat keltsen, majd — a tevékenységeket értékelve — a megszerzett bizalmat fenntartsa és ápolja.

A formák közül a *belső kapcsolatok* ápolásával és a *külső kapcsolatszervezési feladatokkal* foglalkozott részletesebben, de említette azokat az aprómunkákat is, amelyeknek eszköze és módszere a telefon, a szükséges felvilágosító szó, a levelezés formája és stílusa, az ügykezelés pontossága stb.

Pelejtei Tibor, a Könyvtártudományi és Módszertani Központ osztályvezető-helyettese a könyvtári public relations munka egyik első hazai kutatója előadásában a közönségkapcsolatok *tartalmi jegyeit* vizsgálta. Megállapításait olyan hazai példákkal igazolta, amelyek elmagyarázták a kommunikáció különböző tartalmú és célú típusai között. Hangsúlyozta az *ösztönös* és a *tudatos* kapcsolatszervezés közötti különbségeket, és meghatározta azokat az érintkezési pontokat, amelyek a *közművelődési párt-határozat* végrehajtását is segítik.

Horváth Gabriella, a Nyíregyházi Megyei Könyvtár igazgatója a könyvtárak és a társadalmi szervezetek kapcsolatairól beszélt. Előadásának főbb gondolatait lapunk más helyén külön cikkben közöljük.

A könyvtárak közönségkapcsolataiban fontos helyet elfoglaló tömegkommunikációs intézmények — a rádió, a televízió, a sajtó — részéről felkért előadók közül *Kulcsár Katalin*, a Magyar Rádió Irodalmi Osztályának munkatársa elsősorban a rádió és a közművelődési könyvtárak együttes akcióit — az irodalmi vetélkedőket, a játék a könyvtárban műsorokat stb. — emelte ki. Hangsúlyozta, hogy a rádió könyvajánlásai, irodalmi feldolgozásai ösztönzik a hallgatókat a könyvtár igénybevételére, sőt szinte

alig van a rádióknak olyan műsora, amellyel ne kapcsolódnának a könyvtárhoz, illetve hallgatóit ne hozná közelebb a könyvhöz.

A könyvtáraknak élniük kell a sokféle lehetőséggel — mondotta Kulcsár Katalin. Elsősorban a sajátos könyvtári eszközökkel: könyvajánlásokkal, kiállításokkal kapcsolódjanak a műsorokhoz. A Rádió irodalmi osztálya készségesen részt vállal a könyvtárak különféle rendezvényeiből is. „Hívjanak — jövünk” — hangzott a zárómondat.

Bajor Nagy Ernő, a Szabad Föld kulturális rovatának vezetője először az újságíró kívánságait fogalmazta meg. Beszélt arról a gondról, hogy a könyvtárak (a budapesti nagy könyvtárak) a raktározási nehézségek miatt a sürgős megoldást igénylő feladatokban nem tudnak kellő gyorsasággal az újságírók rendelkezésére állni. Az újságírók pedig sokszor gyors segítséget kíván, azonnal kézbe adott könyvet, régi folyóiratot.

Szólt a Szabad Föld könyvtársegítő-könyvtárlétesítő akciójáról is, amely szinte kézzelfogható kapcsolatot teremt a könyvtár és az újság között.

Sylvester András, a Magyar Televízió közművelődési főosztályának vezetője a tv új, ősszel meginduló szabadegyetemi sorozatáról beszélt és kérte a könyvtárosokat, hogy mind a sorozathoz szükséges szakirodalommal, mind a sorozat hatásának vizsgálatával segítsék elő a műsor sikerét, további „évfolyamainak” indulását. (pt)

A szekciók napja

A vándorgyűlés második napján a szekciók ülészektek. A *zenei könyvtárosok szekciója* a hangtári gyűjtemények gyarapítási kérdéseivel foglalkozott.

Bors Jenő, a Hanglemezgyártó Vállalat igazgatója a magyarországi hanglemez-forgalom évi mintegy 25 százalékos növekedéséről, ezen belül a komolyzenei felvételek 30 százalékos előretöréséről számolt be. A lemezgyártás „hét szűk esztendeje” megszűnt, az idei évtől kezdve termel a dorogi gyár. Új kibocsátású lemezeinek száma már az idén meghaladja a félszázat. Az idei újdonságok közt a reneszánsz zenét kiemelkedő színvonalon művelő együtteseink felvételei éppúgy megtalálhatók, mint a „tiszteletbeli magyar”-nak, Haydn-nak zongorára írt valamennyi műve. Ferencsik